EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2021/1666

av den 29 april 2021

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Clean Sky 2 för budgetåret 2019

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Clean Sky 2 för budgetåret 2019,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0109/2021), och av följande skäl:

A. Det gemensamma företaget Clean Sky bildades i december 2007 genom rådets förordning (EG) nr 71/2008 (som trädde i kraft den 7 februari 2008) för perioden till och med den 31 december 2017, och det gemensamma företaget började arbeta självständigt i november 2009.

B. Det gemensamma företaget Clean Sky 2 (*det gemensamma företaget*), som bildades genom förordning (EU) nr 558/2014, ersatte med verkan från den 27 juni 2014 det gemensamma företaget Clean Sky inom Horisont 2020, varmed dess livslängd förlängdes till och med den 31 december 2024.

C. Det gemensamma företagets främsta mål är att bidra till att avsevärt förbättra flygteknikens miljöpåverkan och till att utveckla en stark och globalt konkurrenskraftig europeisk industri och leveranskedja på flygteknikområdet.

D. Det gemensamma företagets grundande medlemmar är unionen, företrädd av kommissionen, och de privata medlemmarna, nämligen de ledare och associerade medlemmar som förtecknas i bilaga II till rådets förordning (EU) nr 558/2014 och huvudpartnerna som väljs ut genom en öppen, icke-diskriminerande och konkurrensutsatt ansökningsomgång som varit föremål för en oberoende utvärdering, i enlighet med artikel 4.2.

E. Unionens bidrag till det gemensamma företagets andra verksamhetsfas uppgår till maximalt 1 755 000 000 EUR (inklusive Eftaanslag), som ska betalas från budgeten för Horisont 2020. Naturabidraget till kompletterande verksamhet från privata medlemmar är minst 965 250 000 EUR under den period som anges i förordningen.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten i sin rapport om det gemensamma företagets årsredovisning för budgetåret 2019 anger att det gemensamma företagets årsredovisning i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2019 och av det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med budgetförordningen och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. Parlamentet noterar att de underliggande transaktionerna i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

2. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företagets slutliga tillgängliga budget för 2019 (inklusive outnyttjade anslag från tidigare år som tagits upp på nytt, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år) omfattade åtagandebemyndiganden på 305 802 617 EUR och betalningsbemyndiganden på 341 424 430 EUR. Parlamentet noterar att utnyttjandegraden var 97,68 % för åtagandebemyndigandena och 94,69 % för betalningsbemyndigandena. Beträffande det gemensamma företagets tillgängliga budget 2019 för Horisont 2020-projekt noterar parlamentet att det av revisionsrättens rapport framgår att genomförandegraden för åtagande- och betalningsbemyndiganden var 99,8 % respektive 97,3 %.

3. Europaparlamentet noterar att unionens maximala bidrag till Clean Sky uppgick till 800 000 000 EUR från det sjunde ramprogrammets tema 7 (Transport), och att unionen bidrog med totalt 799 957 841 EUR. Parlamentet noterar att industrimedlemmarna (ledarna för integrerade teknikdemonstratorer och deras associerade medlemmar) bidrog med totalt 608 983 634 EUR till projekten inom det sjunde ramprogrammet, vilket omfattar godkända naturabidrag på 594 100 843 EUR och 14 882 791 EUR i kontantbidrag till de löpande kostnaderna.

4. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att programmet inom det sjunde ramprogrammet avslutades formellt 2017 och att det hade en genomförandenivå på nästan 100 %. Parlamentet noterar att det gemensamma företaget under 2019 fortfarande återkrävde 1 135 068 EUR som härrörde från utestående förfinansiering och resultat av efterhandsrevisioner.

5. Europaparlamentet noterar att unionen i slutet av 2019 bidrog med totalt 1 139 704 889 EUR till Horisont 2020:s operativa verksamhet, av det maximala EU-bidraget på 1 755 000 000 EUR för Horisont 2020 i enlighet med förordning (EU) nr 558/2014. Utöver detta bidrog de privata medlemmarna med 18 815 677 EUR i kontanter till de löpande kostnaderna och godkände 273 851 600 EUR i naturabidrag till driftskostnader och dessutom 899 843 302 EUR i naturabidrag till kompletterande verksamhet.

6. Europaparlamentet noterar att de gemensamma företagen tillämpar olika förfaranden för att ta emot ekonomiska bidrag från de gemensamma företagens privata medlemmar. Parlamentet vill se en harmonisering mellan de gemensamma företagen av beräkningen av naturabidragen. Det gemensamma förfarandet bör inkludera transparenta och effektiva utvärderingsmetoder som visar bidragets faktiska värde. Parlamentet uppmanar revisionsrätten att granska de revisioner som utförs av de oberoende externa revisorerna. Parlamentet efterlyser också en lämplig rättslig ram som säkerställer att det nödvändiga kontantbidraget kommer att ha betalats innan programmet är över. Parlamentet noterar att den rättsliga ramen kan inkludera krav på att det privata bidraget betalas före eller samtidigt som det motsvarande EU-bidraget.

Ansökningsomgångar

7. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget 2019 inledde en ansökningsomgång som omfattade 62 områden (ansökningsomgång 10), mottog 448 (av 450) godkända förslag för ansökningsomgångarna 9 och 10 och behöll 114 förslag. Parlamentet noterar det gemensamma företagets sammantagna portfölj som innehåller 574 projekt som valts ut genom konkurrensutsatta anbudsförfaranden.

8. Europaparlamentet noterar att det finns totalt 256 huvudpartner, av vilka 70 är anknutna enheter eller tredjeparter och fler än 58 är små och medelstora företag.

9. Europaparlamentet noterar att två ansökningsomgångar genomfördes framgångsrikt under 2019: den åttonde ansökningsomgången i mars med 58 av 68 framgångsrika områden och den nionde ansökningsomgången i oktober med 53 av 55 framgångsrika områden. Parlamentet noterar vidare att den tionde ansökningsomgången inleddes i maj 2019 och utvärderades i november 2019. Parlamentet noterar att de tio ansökningsomgångarna sammantaget involverade fler än 730 partner från 28 olika länder med ett stort engagemang av små och medelstora företag vad gäller deltagande och beviljade bidrag, och närmare 505 000 000 EUR i finansiering.

Verksamhetsresultat

10. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget använder sig av centrala resultatindikatorer för att övervaka resultat och övergripande frågor inom ramen för Horisont 2020, och centrala resultatindikatorer som är specifika för det gemensamma företaget såsom framgångsgraden för ansökningsomgångarnas och anbudsinfordringarnas områden, genomförande av verksamhetsplanen och efterhandsrevisionernas täckning.

11. Europaparlamentet begär att det gemensamma företaget ser över sin kommunikationsstrategi för att se till att berörda intressenter är medvetna om dess uppdrag, verksamheter och resultat.

12. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget genomförde olika verktyg för att kontrollera genomförandet av sitt program, nämligen kvartalsrapporter för integrerade teknikdemonstratorer/demonstrationsplattformar för innovativa luftfartyg (ITD:er/IADP:ar), styrkommittéer på ITD-/IADP-nivå, årliga genomgångar av ITD:ernas/IADP:arnas verksamhetsresultat, och att det regelbundet rapporterade till styrelsen. Parlamentet noterar vidare att av de 11 mål som rapporterades i arbetsplanen för 2018–2019 uppnåddes 3 och 8 pågår, och att alla administrativa mål uppnåddes.

13. Europaparlamentet noterar de milstolpar som 2019 uppnåddes av demonstratorer för stora passagerarluftfartyg (Large Passenger Aircraft) och deras underliggande teknik som avgör övergången från icke-specifik till specifik design och den därtill knutna uppbyggnaden av hårdvara, de resultat som uppnåtts inom verksamhet avseende IADP för regionala luftfartyg (Regional Aircraft) som rör miljövänligt utformade luftfartyg, förbättringen av de två demonstratorerna för IADP för snabba rotorluftfartyg (Fast Rotor craft), och framstegen och utvecklingen avseende verksamheten för ITD för flygplansskrov (Airframe), ITD för motorer (Engines) och ITD för system (Systems), liksom för de tvärgående verksamheterna för miljövänlig utformning respektive för små luftfartyg, och att det gemensamma företaget förberedde sig för den första övergripande bedömningen av den teknik det utvecklat. Parlamentet välkomnar dessa resultat som har bidragit till att säkerställa en hållbar infrastruktur. Parlamentet välkomnar övergången från kolbaserad kraftproduktion till förnybara energikällor, något som inte bara kommer att minska utsläppen av växthusgaser utan även kommer att minska luftföroreningarna och därmed i slutändan bidra till att förbättra hälsan.

14. Europaparlamentet noterar att enligt revisionsrättens rapport låg genomförandegraden för Horisont 2020-programmet i slutet av 2019 på 89 % när det gäller ansökningsomgångarna för den verksamhet som tilldelats det gemensamma företaget.

15. Europaparlamentet påminner om den viktiga roll som det gemensamma företaget spelar för att säkerställa nettoframsteg för grön teknik som syftar till att minska koldioxidutsläpp och buller från flygplan. Parlamentet anser att dess efterföljare, Clean Aviation, kommer att spela en viktig roll för att säkerställa luftfartssektorns medverkan i den europeiska gröna given.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att det framtida verksamhetsprogrammet för det gemensamma företaget respekterar de krav och mål som unionsrätten föreskriver i fråga om begränsning av klimatförändringarna och digitalisering, och följer de strategier på området som har utarbetats av såväl kommissionen som näringslivet.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och revisionsrätten att utarbeta en metod för djupgående prestationsuppföljning, i syfte att utvärdera det gemensamma företagets mervärde och inkludera den sociala effekten och sysselsättningseffekten samt effekten på marknaden. Utvärderingsresultatet bör användas för den framtida fördelningen eller omfördelningen av EU-finansieringen.

18. Europaparlamentet anser att frågan om immaterialrätt behöver hanteras i alla avtal som skulle kunna leda till att genomförandet ger avsedd effekt eller avsett resultat. Parlamentet påminner om att immateriella rättigheter syftar till att skydda enskilda upphovsmäns rättigheter men också föreskriver i detalj hur rättigheterna kommer att användas i framtiden. Parlamentet noterar att eftersom verksamheten också finansieras med offentliga medel bör resultatet vara transparent, tillgängligt för allmänheten och underställt särskilda krav, till exempel, vid behov, krav på driftskompatibilitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en rättslig ram för immateriella rättigheter och deras genomförande på marknaden, inbegripet särskilda krav och vinstfördelning.

19. Europaparlamentet noterar att enligt 2019 års verksamhetsrapport för det gemensamma företaget Clean Sky visar de centrala resultatindikatorerna för könsfördelningen 2018 och 2019 att kvinnors deltagande förvisso ökade något men ändå är ganska lågt: kvinnor utgör 30 % av programdeltagarna, 16 % av programsamordnarna och 9–25 % av de rådgivare och experter som utför utvärderingar och analyser och som arbetar i den vetenskapliga kommittén. Parlamentet rekommenderar att man gör kontinuerliga insatser för att öka kvinnors deltagande i programmet.

Personal och upphandling

20. Europaparlamentet noterar att den 31 december 2019 var 34 tjänster för tillfälligt anställda tillsatta av de 36 som får tillsättas, och att 6 kontraktsanställda och 2 utstationerade nationella experter dessutom arbetade för det gemensamma företaget 2019 i enlighet med tjänsteförteckningen.

21. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget 2019 inledde ett rekryteringsförfarande för 6 tjänster. Parlamentet noterar även att det gemensamma företaget utöver de godkända tjänsterna är beroende av externa tjänstetillhandahållare, fem tillfälliga arbetstagare och en praktikant för att bistå med extra stöd till verksamheten.

22. Europaparlamentet noterar att styrelsen 2019 antog en ny organisationsstruktur, där rättstjänsten och kommunikationsenheten rapporterar direkt till den verkställande direktören. Dessutom konstaterar parlamentet att den nya verkställande direktören tillträdde sin tjänst den 1 februari 2019. Parlamentet noterar dessutom att det gemensamma företaget började använda Sysper2, kommissionens personalförvaltningssystem, i början av 2019.

23. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget 2019 fortsatte att till fullo genomföra ett omfattande kommunikationsramavtal för fyra olika kommunikationspaket, som löper under perioden 2018–-2021, och att det undertecknade avtal om viktiga IKT-projekt liksom ramavtal för olika IKT-tjänster.

Internkontroll

24. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att det gemensamma företaget inrättade tillförlitliga förfaranden för förhandskontroller på grundval av ekonomiska och operativa skrivbordsgranskningar och att det är skyldigt att genomföra kommissionens nya ram för internkontroll som bygger på 17 principer för internkontroll. Parlamentet noterar att det gemensamma företaget i slutet av 2019 redan hade tagit fram centrala kontrollindikatorer för alla kontrollprinciper i syfte att bedöma sina kontrollåtgärders ändamålsenlighet och upptäcka brister i kontrollen.

25. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget i november 2019 inledde ett skriftligt förfarande för godkännande av sina ändrande finansiella regler, i överensstämmelse med rekommendationerna från kommissionen, och att det antog dem i januari 2020.

26. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att det beträffande betalningar inom Horisont 2020 är kommissionens gemensamma revisionstjänst som ansvarar för efterhandsrevisionerna. Baserat på de resultat av efterhandsrevisioner som var tillgängliga i slutet av 2019 rapporterade det gemensamma företaget en representativ felprocent på 1,30 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,92 % för Horisont 2020-projekt (regleringar och slutbetalningar). Parlamentet noterar dessutom kommissionens förslag till förordning för Horisont 2020, där slutmålet beträffande nivån för kvarstående fel vid avslutandet av programmen avseende forskningsmedel inom ramen för Horisont 2020, när de finansiella konsekvenserna av alla revisioner, korrigeringar och åtgärder för återkrav har beaktats, är att komma så nära 2 % som möjligt.

27. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten som en del av kontrollen av driftsbetalningar 2019 granskade slumpvis utvalda betalningar inom Horisont 2020 hos slutmottagare, för att bekräfta felprocentsatserna vid efterhandsrevisioner, och att dessa ingående revisioner visade på systemfel i samband med deklarerade personalkostnader. De största felkällorna var användningen av individuella produktiva timmar och användningen av enhetsavgifter, inbegripet uppskattade delar som kraftigt avvek från de faktiska enhetsavgifterna. Parlamentet noterar även att resultaten tyder på en högre risk för fel för det gemensamma företaget på grund av det stora antalet privata medlemmar och deltagande anknutna enheter som genomför det gemensamma företagets Horisont 2020-projekt. Det gemensamma företaget uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten i detta avseende.

28. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget omfattas av den gemensamma Horisont 2020-bedrägeribekämpningsstrategi som samordnas av kommissionen. Parlamentet noterar vidare att det gemensamma företaget 2019 följde upp två påstådda bedrägerifall, vilka meddelats Europeiska byrån för bedrägeribekämpning 2018 och om vilka byrån inlett utredningar som fortfarande pågick. Parlamentet noterar även att ett fall av potentiellt bedrägligt förfarande från en mottagares sida med påverkan på det gemensamma företagets bidrag som går tillbaka till det sjunde ramprogrammet hade avslutats utan att någon ekonomisk påverkan eller några förluster rapporterats. Parlamentet konstaterar att inga nya fall rapporterades till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning 2019 och att det gemensamma företaget har börjat arbetet med att inrätta en bedrägeribekämpningsstrategi beträffande interna förfaranden och en specifik budget som inte omfattas av den gemensamma bedrägeribekämpningsstrategin. Det gemensamma företaget uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten i detta avseende.

Internrevision

29. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget i maj 2019 fick en ny strategisk revisionsplan från tjänsten för internrevision för åren 2019–2021, som valt ut tre potentiellt mycket riskfyllda granskningsteman som omfattade operativa processer (bidragshantering), genomförande av de nya principerna för internkontroll och de nya bestämmelserna om personuppgiftsskydd. Parlamentet noterar dessutom att den första revisionen inom den nya planen, av genomförandet av bidragsavtal, inleddes i novemberber 2019. Parlamentet noterar vidare att det gemensamma företaget fortfarande inte hade avslutat flera rekommendationer från tidigare revisioner, däribland två mycket viktiga rekommendationer. Det gemensamma företaget uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur denna fråga fortskrider.

30. Europaparlamentet noterar att internrevisorn inför styrelsen bekräftade sitt organisatoriska oberoende i enlighet med IIA:s standarder, även om hon framhöll en potentiell brist på objektivitet i samband med revisionsförklaringar.